

Naslov: Nikolić: Očekujem da i privatnici podignu plate

Strana: 14

Da li plate treba da budu uzrok ili posledica privrednog rasta

Nikolić: Očekujem da i privatnici podignu plate

AKTUELNO

Beograd - Da li plate u javnom sektoru treba da poguraju privredni rast ili da budu posledica privrednog rasta. Ovo pitanje nema jedinstven odgovor među ekonomistima, mada se čini da je država već odlučila da poveća tražnju podizanjem plata. Kako se u javnosti moglo čuti, za sledeću godinu najavljeno je povećanje plata u MUP-u, BIA i vojsci za po 10 odsto, mada ovo tek treba da prođe filtere Ministarstva finansija i MMF-a čija će misija u oktobru nadgledati sastavljanje budžeta. Takođe je i ministar zdravlja najavio da će lekari dobiti „najveće povećanje plata u 2018“, a očekuju se veće zarade i za prosvetare.

Za sada nema preciznijih izjašnjenja koliko će iznositi rast plata u javnom sektoru sledeće godine, ali Saša Randelović saradnik Fonda za razvoj ekonomske nauke, ističe da bi povećanje plata trebalo da zavisi od rasta BDP-a u 2018. godini.

„To znači da rast ne bi trebalo da bude veći od pet odsto koliko se očekuje nominalni rast BDP-a kako se ne povećalo učešće rashoda za plate u BDP-u. Kod nas je već to učešće veće nego u drugim zemljama Centralne i Istočne Evrope. Povećanje plata i penzija bi trebalo da isihoduje iz rasta BDP-a, a ne da bude pokretač privrednog rasta“, smatra Randelović dodajući da bi rast trebalo podsticati investicijama.

S druge strane Ivan Nikolić, saradnik

Makroekonomske analize i trendova ističe da ima prostora za povećanje plata između pet i 10 odsto i da plate i penzije kao ključni izvor domaće tražnje nisu davale doprinosu rastu.

„Domaća tražnja daje doprinos rastom kredita i možda većim prihodima od turizma, ali rast mase plata kao ključni izvor tražnje bio je minimalan i iznosio je 0,1 odsto mesečno. To nije dobro i na srednji rok bez rasta plata se ne može doći do viših stopa privrednog

opterećenja na ovo povećanje što će je koštati između četiri i pet milijardi dinara izgubljenih prihoda na godišnjem nivou. Randelović kaže da bi u tom slučaju neoporezivi iznos mesečne plate bio povećan sa 11.790 na 14.000 dinara. Milojko Arsić, profesor na Ekonomskom fakultetu objašnjava da će ova promena različito uticati na preduzeća.

„Za firme koje imaju puno zaposlenih na minimalcu ovo znači povećanje troškova od oko 2.200 dinara po zapo-

■ **Arsić: Ako podizanje minimalca legalizuje deo plata koje se sada isplaćuju na ruke, to bi moglo da pomogne da efekat povišica na budžet Srbije bude manji od predviđenih 40 miliona evra**

rasta koje su nama potrebne. Očekujem i da će plate u privatnom sektoru pratiti javni, a koliko će biti povećanje manje je bitno od toga da se sa tim krene“, ocenjuje Nikolić dodajući da smo do sada bili u režimu strogih mera štednje, ali i da je vreme da se sa tim popusti.

On očekuje pozitivne efekte na rast, ali podseća i da postoje rizici poput rasta uvoza.

Na povećanje domaće tražnje utiče i odluka da se poveća minimalna zarada sa 130 na 143 dinara po satu. Međutim, prema izjavama nakon objavljivanja odluke država se odrekla poreskih

slenom. S druge strane preduzeća koja isplaćuju plate veće od minimalca ovo će osetiti kao rasterećenje od 220 dinara po zaposlenom. Možda je trebalo voditi računa i da se ovo rasterećenje raspodeli između poslodavaca i radnika, jer iako su plate male, mali su i profiti, a iz njih se finansiraju investicije“, napominje Arsić dodajući da bi efekat na budžet mogao biti i manji od predviđenih 40-ak miliona evra s obzirom da bi primanja onih koji su samo prijavljeni na minimalac, a na ruke primaju ostatak plate mogla biti legalizovana.

M. Obradović